Súd:	Okresný súd Zvolen
Spisová značka:	10P/77/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu:	6722202267
Dátum vydania rozhodnutia:	24. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Silvia Minková
ECLI:	ECLI:SK:OSZV:2022:6722202267.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Zvolen v konaní pred sudkyňou JUDr. Silviou Minkovou v právnej veci starostlivosti o maloleté deti L. F., nar. XX.XX.XXXX a Y. F., nar. XX.XX.XXXX, obaja trvale bytom Y. XXX/XX, V., prechodne bytom H. Q., Č. Ž. XXX, XXX XX Q., štátni občania SR, zastúpení kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, deti rodičov matky Y. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. Q., Č. Ž. XXX, XXX XX Q., štátna občianka SR a otca F. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom V. XXX, XXX XX V., štátny občan SR, o návrhu matky na zvýšenie výživného pre maloleté deti, takto

r o z h o d o l :

I. Otec maloletých detí F. F., nar. XX.XX.XXXX je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletého L. F., nar. XX.XX.XXXX od 01.07.2022 sumou 170,- EUR mesačne a na výživu maloletej Y. F., nar. XX.XX.XXXX od 01.07.2022 sumou 130,- EUR mesačne, a to tak, že výživné splatné na mesiac dopredu je otec povinný poukazovať vždy do 15-teho dňa mesiaca, na ktorý sa výživné poskytuje, k rukám matky maloletých detí.

II. Zameškané výživné za obdobie od 01.07. do 31.10.2022 u maloletého L. vo výške 280,- EUR a u maloletej Y. vo výške 120,- EUR, ktoré predstavuje rozdiel medzi zvýšeným výživným a doterajším výživným, je otec p o v i n n ý platiť v pravidelných mesačných splátkach vo výške 10,- EUR na každé maloleté dieťa zvlášť, splatných spolu s bežných výživným, s tým, že neuhradením čo i len jednej splátky riadne a včas sa stane splatným celé zameškané výživné.

III. V prevyšujúcej časti sa návrh z a m i e t a.

IV. Týmto sa m e n í rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 05.11.2018 sp.zn.12P/246/2018-20, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 12.11.2018 v časti týkajúcej sa vyživovacej povinnosti otca voči maloletému L. a maloletej Y..

V. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 02.06.2022 bol na tunajší súd doručený návrh matky maloletých detí, ktorým sa domáhala toho, aby súd zaviazal otca maloletých detí prispievať na ich výživu, konkrétne na maloletého syna L. zvýšeným výživným vo výške 220,- EUR mesačne a na výživu maloletej dcéry Y. zvýšeným výživným vo výške 180,- EUR mesačne, počnúc dňom 01.07.2022.
Svoj návrh zdôvodnila tým, že výživné pre maloleté deti bolo naposledy upravované v novembri 2018 rozhodnutím Okresného súdu v Spišskej Novej Vsi, kedy bolo určené výživné vo výške 100,- EUR mesačne pre každé dieťa zvlášť. Toto platí otec maloletých detí včas a riadne.
Ona sa v októbri 2020 presťahovala s maloletými deťmi z východného Slovenska na H. Q. z dôvodu toho, aby mali deti lepšie možnosti vzdelávania a tiež tu ona dostala dobrú pracovnú ponuku. Kým bývali

deti na východe, otec si ich brával každý druhý víkend. Teraz nejaví zvlášť záujem o návštevu detí. Bývajú u neho cez letné prázdniny cca 2 týždne a po Vianociach tiež cca 2 týždne, a sporadicky si telefonujú. Mimo určeného výživného súdom otec neprispieva. Ak majú deti narodeniny, dostanú po 50,- EUR resp. na Vianoce po 100,- EUR. Uviedla, že ona žije spolu s maloletými deťmi v dvojizbovom dome. Je zamestnaná s mesačným príjmom cca 700,- EUR, z čoho uhrádza nájom a inkaso v sume 220,- EUR, poistku pre seba 35,60 EUR, pre syna 25,80 EUR, poistku pre dcéru 25,98 EUR. Tiež má výdavky spojené s dochádzkou do zamestnania a dochádzkou detí do školy vo výške 35,- EUR mesačne. Každý mesiac uhrádza deťom stravné v škole vo výške 55,- EUR, dobíja im kredit po 10,- EUR mesačne, plus poplatky školský fond 5,- EUR mesačne na každé dieťa. Syn bol prijatý na stredoškolské štúdium na Strednú školu elektrotechnickú v Banskej Bystrici, na ktorú nastúpi od septembra 2022 a maloletá bola v čase podania návrhu žiačkou 7.ročníka ZŠ v Hriňovej. Maloletý syn nosí okuliare, raz za polroka chodia na kontrolné vyšetrenia, inak nemajú maloleté deti vážnejšie zdravotné problémy. Uviedla, že má vedomosť o tom, že otec maloletých detí je zamestnaný, jeho výšku príjmu však nevedela uviesť.

2. Uznesením Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 02.08.2022 sp.zn.15P/172/2022-27, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 08.08.2022, preniesol súd svoju príslušnosť na Okresný súd Zvolen, s tým, že mu bude vec po právoplatnosti tohto uznesenia postúpená na ďalšie konanie.

3. Súd nariadil v tejto veci pojednávanie na deň 24.10.2022, na ktoré sa dostavila navrhovateľka - matka maloletých detí, otec maloletých detí, ako i kolízny opatrovník maloletých detí, pričom všetci vyššie uvedení mali doručenie predvolania na toto pojednávanie vykázané riadne a včas. Súd vec na tomto pojednávaní meritórne prejednal a vo veci aj rozhodol.

4. Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi, ktoré v priebehu konania predložili účastníci, resp. ktoré si vyžiadal súd z úradnej moci a to: rodný list maloletého L. z č.l.4, rodný list maloletej Y. z č.l.5, správu z prešetrenia rodinných pomerov matky ÚPSVaR Zvolen, pracovisko Detva z č.l.53, správu Domova dôchodcov a domova sociálnych služieb Hriňová z č.l.56, správu ÚPSVaR Spišská Nová Ves z č.l.57, správu Obce Detvianska Huta z č.l.60, správu Obce Kolinovce z č.l.63, správu firmy BELUŠ, s.r.o. potvrdenie o príjme z č.l.66, tiež sa oboznámil s obsahom pripojených spisov Okresného súdu Spišská Nová Ves sp.zn.15P/172/2022, 12P/246/2018, 11P/115/2016, 13P/6/2013, a tiež vykonal výsluch účastníkov - rodičov maloletých detí a oboznámil sa aj s prednesom poverenej zamestnankyne kolízneho opatrovníka maloletých detí na pojednávaní, pričom zistil tento skutkový stav.
Z rodného listu zo dňa 01.08.2007 súd zistil, že v knihe narodení Matričného úradu Krompachy, vo zväzku XX, ročník XXXX, na strane XX, pod por.č.XXX je zapísané narodenie dieťaťa L. F., dátum narodenia XX.XX.XXXX, miesto narodenia V., s tým, že ako otec je uvedený F. F.Č., nar. XX.XX.XXXX a ako matka Y. F., nar. XX.XX.XXXX.
Z rodného listu zo dňa 28.01.2009 súd zistil, že v knihe narodení Matričného úradu Krompachy, vo zväzku XX, ročník XXXX, na strane XXX, pod por.č.XX je zapísané narodenie dieťaťa Y. F., dátum narodenia XX.XX.XXXX, miesto narodenia V., s tým, že ako otec je uvedený F. F.Č., nar. XX.XX.XXXX a ako matka Y. F., nar. XX.XX.XXXX.
Zo správy ÚPSVaR Zvolen, pracovisko Detva zo dňa 21.09.2022 z prešetrenia rodinných pomerov matky maloletých detí súd okrem iného zistil, že matka bola v domácnosti zastihnutá, býva v rodinnom dome spolu s maloletými deťmi a partnerom, ktorý majú spolu v prenájme od 06.10.2020. Dom je prízemný, pozostáva zo vstupnej chodby, kuchyne, obývačky, detskej izby, WC a kúpeľne. Deti majú spoločnú izbu, v ktorej má každý svoje lôžko, písací stolík, komodu a skrine na uloženie osobných vecí. Matka s partnerom spia v obývacej miestnosti. V domácnosti matky majú deti vytvorené vhodné podmienky pre zabezpečovanie osobnej starostlivosti. Uviedla, že s partnerom hospodária spoločne, pričom výdavky pozostávajú z elektriny 70,- EUR, nájom domu 100,- EUR, internát pre maloletého L. 140,- EUR, strava v ZŠ 40,- EUR, cestovné pre syna 30,- EUR, vreckové 60,- EUR, cestovné pre dcéru 20,- EUR, vreckové 20,- EUR, telefón pre syna 20,- EUR, telefón pre dcéru 7,- EUR, telefón matky 20,- EUR, internet + TV 120,- EUR, životné poistenie matky a detí 119,- EUR, sporenie pre každé maloleté dieťa po 50,- EUR, splátka hypotéky a pôžičky na byt v Krompachoch 200,- EUR. Maloletý L. navštevuje 1.ročník SOŠ Elektrotechnickej v Banskej Bystrici. Počas týždňa je ubytovaný na internáte. Maloletá Y. je žiačkou 8.ročníka na ZŠ v Hriňovej. V škole navštevuje dievčenský futbal. Ošetrujúcou detskou lekárkou je MUDr. Janičina v Hriňovej. Maloletý L. navštevuje dvakrát ročne očného lekára v Košiciach. Nosí okuliare, v súčasnosti mala matka náklady na nové okuliare vo výške 165,- EUR. Cestovné do Košíc jednorázovo 40,- EUR. Matka uviedla, že deti sa so svojim otcom stretávajú dvakrát ročne v čase, keď sú na prázdninách u starej matky, a to počas leta a Vianoc. Inak sú s otcom len v telefonickom

kontakte. Matka uviedla, že na podanom návrhu trvá, nakoľko od poslednej úpravy výživného došlo k zmene pomerov.
Zo správy Domova dôchodcov a domova sociálnych služieb Hriňová zo dňa 22.09.2022 súd okrem iného zistil, že matka maloletých detí u nich vykonáva toho času funkciu zdravotného asistenta od 15.10.2020 do 30.09.2022, s tým, že jej momentálne plynie výpovedná lehota, pričom výpoveď z pracovného pomeru podala sama zamestnankyňa. Uviedli jej čistú mesačnú mzdu za jednotlivé mesiace od septembra 2021 do augusta 2022, spolu v celkovej výške 10.661,34 EUR. Tiež si u nich uplatňovala daňový bonus na obidve maloleté deti. K jej pracovnému hodnoteniu uviedli, že si pracovné povinnosti plní zodpovedne a načas, je empatická, v kolektíve obľúbená, radi ju majú zamestnanci, ale aj klienti zariadenia, je veselej povahy, ochotná vždy pomôcť, pracuje v tíme.
Zo správy Obce Detvianska Huta zo dňa 28.09.2022 súd zistil, že matka maloletých detí žije s deťmi v prenajatom rodinnom dome, o deti sa riadne stará, je zamestnaná, o jej pracovnej morálne nemali vedomosť. Na verejnosti má slušné vystupovanie, správanie menovanej nebolo prejednávané v KOVP.
Zo správy ÚPSVaR Spišská Nová Ves zo dňa 28.09.2022 súd zistil, že otec maloletých detí pri šetrení v prirodzenom rodinnom prostredí nebol v domácnosti zastihnutý, na zanechané predvolanie sa nedostavil, ani tamojší úrad nekontaktoval žiadnym spôsobom.
Zo správy Obce Kolinovce zo dňa 26.09.2022 súd zistil, že otec maloletých detí je prihlásený k trvalému pobytu v ich obci, kde sa aj trvalo zdržiava, je rozvedený, aktuálne žije v domácnosti sám. V rámci striedavej starostlivosti má príležitostne pri sebe maloleté deti (syna a dcéru). Jeho správanie v mieste trvalého bydliska je nekonfliktné, nebol prejednávaný komisiou verejného poriadku, ani mu nebolo uložené žiadne opatrenie. Je zamestnaný, vlastník nehnuteľnosti rodinného domu č.XXX v katastri V..
Z potvrdenia o príjme zamestnávateľa firmy BELUŠ, s.r.o., Kolinovce 85, súd zistil, že otec maloletých detí je tu uvedený ako ich zamestnanec, pričom okrem iného uviedli výšku jeho čistej mzdy za obdobie od septembra 2021 do augusta 2022 za jednotlivé mesiace, ako i v celkovej výške 6.257,38 EUR.
Z pripojených spisov Okresného súdu Spišská Nová Ves sp.zn.15P/172/2022, 12P/246/2018, 11P/115/2016 a 13P/6/2013, súd okrem iného zistil, že rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 21.03.2013 č.k.13P/6/2013-25 bolo súdom rozhodnuté tak, že tento schválil dohodu rodičov o úprave rodičovských práv a povinností k maloletým deťom L. F., nar. XX.XX.XXXX a Y. F., nar. XX.XX.XXXX, v zmysle ktorej boli obe maloleté deti zverené do osobnej starostlivosti matky a ich otec bol zaviazaný prispievať na ich výživu mesačne sumou 30,- EUR na každé dieťa, ktoré bol otec povinný platiť, k rukám matky vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred, počnúc od 01.04.2013. Rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 16.06.2016 sp.zn.11P/115/2016-16, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 23.06.2016, súd schválil rodičovskú dohodu, v zmysle ktorej došlo k zmene rozsudku tamojšieho súdu sp.zn.11P/81/2013-36 zo dňa 06.06.2016 a k zvýšeniu výživného zo strany otca na maloletého L. zo sumy 30,- EUR na sumu 60,- EUR mesačne a na maloletú Y. zo sumy 30,- EUR na sumu 50,- EUR mesačne, počnúc od 01.07.2016, pričom výživné bol otec povinný platiť vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky. Z rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 05.11.2018 sp.zn.12P/246/2018-20, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 12.11.2018, súd okrem iného zistil, že bolo v ňom rozhodnuté tak, že bola schválená súdom rodičovská dohoda o zvýšení výživného zo strany otca na maloletého L. F., nar. XX.XX.XXXX zo sumy 60,- EUR na sumu 100,- EUR mesačne a na maloletú Y. F., nar. XX.XX.XXXX zo sumy 50,- EUR na sumu 100,- EUR mesačne, počnúc od 10.10.2018, s tým, že výživné bol otec zaviazaný uhrádzať k rukám matky vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred. Zameškané výživné za príslušnú časť mesiaca október 2018 bol otec zaviazaný uhradiť k rukám matky do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Z odôvodnenia vyplýva, že tento rozsudok neobsahuje odôvodnenie, nakoľko bol vyhlásený na pojednávaní za prítomnosti všetkých účastníkov konania a títo sa vzdali odvolania. Zo zápisnice o pojednávaní zo dňa 05.11.2018 v konaní 12P/246/2018 súd okrem iného zistil, že matka maloletých detí pri svojom výsluchu okrem iného uviedla, že jej príjem sa v tom čase zvýšil kvôli pracovným cestám a diétam a bol v priemere okolo 570,- EUR mesačne. Maloletý L. bol v tom čase žiakom 6.ročníka v ZŠ Krompachy, venoval sa florbalu, kde mu zakúpila obuv a hokejku vo výške 50,- EUR. Navštevoval doučovanie z anglického jazyka, kde platila mesačne 20,- EUR. Deti sa v školskej jedálni stravovali sporadicky. Podľa toho platila aj stravu. So synom chodila raz za polrok na kontrolu do Košíc na očné, každý 1-1,5 roka mu bolo potrebné meniť okuliare. Maloletá Y. bola v tom čase žiačkou 4.ročníka ZŠ, začala navštevovať krúžok mažoretky, kde sa ročne platilo 100,- EUR. Zakúpila jej výbavu za 70,- EUR. Sumou 50,- EUR prispel na topánky otec. Otec si v tom čase podľa vyjadrenia matky plnil vyživovaciu povinnosť aj nad rámec súdom určeného výživného. Z výsluchu otca maloletých detí na pojednávaní súd zistil, že býval sám v rodinnom dome, ktorý si ešte kúpil ako slobodný v obci Kolinovce. Inú vyživovaciu povinnosť okrem týchto maloletých detí nemal. Bol zamestnaný vo firme BELUŠ, s.r.o. ako pracovník v lese s čistým priemerným mesačným príjmom 400,- EUR. Ako

výdavky uviedol bývanie 60,- EUR - inkaso, úver 80,- EUR mesačne. S deťmi sa stretával, mali dobré vzťahy. Po vyhlásení rozsudku v danom konaní bola do súdneho spisu doručená zmluva o splátkovom úvere (spotrebiteľský úver) zo dňa 16.11.2015, uzavretá medzi Slovenskou sporiteľňou, a.s. a F. F., nar. XX.XX.XXXX, kde bola uvedená výška úveru 3.300,- EUR, výška splátky 80,87 EUR mesačne, splatnosť 1.splátky 20.12.2015, konečná splatnosť 20.11.2020. Taktiež bol doložený do súdneho spisu platobný doklad SIPO na meno F. F.Č., kde sú uvedené položky: elektrina - záloha 37,50, RTVS 4,64, modrý plyn - záloha 16,90. Zároveň bolo doložené potvrdenie o príjme na otca maloletých detí ako zamestnanca firmy BELUŠ, s.r.o., kde bola okrem iného uvedená jeho čistá mesačná mzda za obdobie od októbra 2017 do septembra 2018 za jednotlivé mesiace spolu v celkovej výške 4.773,42 EUR.
Z výsluchu navrhovateľky - matky maloletých detí na pojednávaní súd okrem iného zistil, že k veci uviedla, že od posledného rozhodovania súdu sa zmenila situácia v tom, že syn začal navštevovať strednú školu, konkrétne Strednú školu elektrotechnickú v Banskej Bystrici, kde býva na internáte, kde má zabezpečenú aj celodennú stravu. Poplatok sa platí 110-120,- EUR mesačne, podľa počtu dní, plus mu dobíja ISIC kartu, v rámci čoho má zabezpečenú MHD v meste Banská Bystrica, ako i autobus domov, čo je 30,- EUR mesačne, plus strava doma a drogéria, spolu cca 100,- EUR. Oblečenie a obuv, keďže je už na strednej škole a nechce si dať na seba hocičo, tak mu nakúpila veci do školy asi za 500,- EUR oblečenie, čo mu vydrží do zimy, čiže môže to byť mesačne 200,- EUR. Tiež mu bolo potrebné zakúpiť IPAD kvôli grafickému kresleniu, čo bola položka 380,- EUR. Ďalšie výdavky na školu mala 25,- EUR ZRPŠ, 10,- EUR mesačne sa zbiera na stužkovú a tiež platila poplatok na lyžiarsky, čo väčšinu síce uhrádza štát, ale doplácalo sa 30,- EUR. Výdavky za školské pomôcky a potreby boli zahrnuté do tých 500,- EUR. Tiež mu dobíja kredit na mobil 7,- EUR. Krúžky teraz nenavštevuje žiadne. Chodí raz ročne na kontrolu na očné. Teraz mu menili okuliare, to bol výdavok 120,- EUR, predtým bola zmena okuliarov pred 3 rokmi. Chorý väčšinou nebýva, takže výdavky iba bežne na lieky, keď je náhodou chorý. Čo sa týka dcéry uviedla, že je v 8.ročníku ZŠ. Tiež jej zakupovala v septembri oblečenie asi za 250,- EUR vrátane obuvi, keďže tiež veľmi narástla. Stravu doma odhadla na 100,- EUR, lebo sa nestravuje v školskej jedálni. Tiež bol doplatok za lyžiarsky 30,- EUR, poplatok do ZRPŠ 15,- EUR, 17,- EUR pracovné zošity, 5,- EUR mesačne je triedny fond, z čoho zakupujú drogériu ako mydlo, toaletný papier a pod.. Dcéra tiež nemá žiadne zdravotné problémy, nenavštevuje žiadnych odborných lekárov, iba bežné výdavky na lieky, keď je chorá. Krúžok nenavštevuje žiadny. Dobíja jej kredit na mobil 7,- EUR mesačne a zvýšené výdavky má na drogériu 70,- EUR. Ona v súčasnosti od 01.10. zmenila zamestnávateľa, pracuje teraz v Nemocnici s poliklinikou vo Zvolene, kde by mala mať brutto mzdu 940,- EUR, ale ešte nemala výplatu. Doteraz zarábala v čistom 720,- EUR u predchádzajúceho zamestnávateľa. Poberá ešte prídavky na deti a výživné 100,- EUR na každé dieťa od otca maloletých detí. Po prednese kolíznej opatrovníčky maloletých detí matka maloletých detí uviedla, že by bola ochotná dohodnúť sa na ňou navrhnutých sumách zvýšeného výživného, t.j. na 160,- EUR pre syna a 130,- EUR pre dcéru. Na záver uviedla, že je už 10 rokov rozvedená, za ten čas bola schopná nájsť si byt, vyštudovať 2 školy, zmeniť zamestnanie a robí všetko preto, aby sa deti mali lepšie a aj otec by sa mal viac o to snažiť. Peniaze sú čisto pre deti, nie pre ňu.
Z výsluchu otca maloletých detí na pojednávaní súd okrem iného zistil, že jeho príjem v súčasnosti v čistom je 530,- EUR, žije sám v rodinnom dome, kde platí inkaso 70,- EUR, plus televízia a internet, čo dával kvôli deťom, keď tam ešte chodili, 40,- EUR, mesačne platí 200,- EUR výživné, plus, keď niečo ušetrí, tam im dá na sviatky alebo Vianoce. Teraz už chodia k nemu len cez prázdniny a Vianoce. Naposledy boli u neho v lete asi týždeň. Prišli sami, lebo nevie, kde oni presne teraz bývajú, inak je s nimi v telefonickom kontakte. Na otázku súdu uviedol, že nie je zo svojho príjmu schopný platiť viac, resp. nie je ani schopný nájsť si lepšie platenú prácu, maximálne by bol schopný platiť viac po 30,- EUR to výživné. Tiež by potreboval opraviť strechu na rodinnom dome, kde býva, ale nie je z čoho. Po vyjadrení kolíznej opatrovníčky maloletých detí uviedol, že nie je ochotný dohodnúť sa ani na takomto zvýšení výživného na sumu 160,- EUR, resp. 130,- EUR pre maloleté deti, keďže on dáva deťom 200,- EUR, matka tiež 200,- EUR a majú ešte prídavky, takže majú skoro dokopy 500,- EUR, a to on považuje za postačujúce pre ne. Nie je schopný nájsť si prácu inde lepšie platenú, lebo je viazaný na to, kde býva, keďže má už rodičov na dôchodku. Deťom by dal rád viac, keďže sú jeho, ale nemá z čoho.
Z prednesu kolíznej opatrovníčky maloletých detí na pojednávaní súd okrem iného zistil, že sa pridržala ich podanej správy zo šetrenia rodinných pomerov. Návrh matky označila v zásade za dôvodný, keďže najmä na strane maloletého došlo k výraznému zvýšeniu výdavkov v súvislosti so zmenou školy a čo sa týka dcéry, tiež minimálne v tom zmysle, že došlo všeobecne k zvýšeniu bežných výdavkov na potraviny, oblečenie a pod.. S poukazom na tieto skutočnosti navrhla, aby súd primerane veku a potrebám maloletých detí, ako i možnostiam otca maloletých detí zvýšil výživné napríklad na maloletého na sumu 160,- EUR a na maloletú na sumu 130,- EUR.

5. Podľa § 121 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „C.m.p.“), rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.
Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.
Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.
Podľa § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.
Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.
Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.
Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.
Podľa § 62 ods. 4 veta prvá Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará.
Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.
Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.
Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.
Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

6. Vychádzajúc z uvedených skutkových zistení a ustanovení právnych predpisov dospel súd k názoru, že návrh navrhovateľky - matky maloletých detí na zvýšenie výživného je čiastočne dôvodný.
Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že naposledy súd o výške výživného na maloleté deti rozhodol rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 05.11.2018, na základe ktorého bol otec maloletých detí povinný prispievať na ich výživu sumou 100,- EUR mesačne na každé dieťa zvlášť. Nakoľko predmetný rozsudok neobsahuje odôvodnenie s odkazom na ustanovenie § 221 písm. a) Civilného sporového poriadku, súd z obsahu súdneho spisu zistil, že v tom čase súd pri svojom rozhodovaní vychádzal, pokiaľ ide o príjem otca, z jeho vyjadrenia, ktoré uviedol na pojednávaní pri svojom výsluchu, t.j., že bol v tom čase jeho priemerný čistý mesačný príjem vo výške 400,- EUR (čo bolo následne potvrdené aj zo správy jeho zamestnávateľa firmy BELUŠ, s.r.o.). Taktiež matka maloletých detí deklarovala pri svojom výsluchu na pojednávaní výšku svojho vtedajšieho príjmu v sume cca 570,- EUR mesačne vrátane diét za pracovné cesty.
Z vykonaného dokazovania v súdenej veci zo správy doterajšieho zamestnávateľa matky maloletých detí DDaDSS Hriňová súd zistil, že za obdobie od septembra 2021 do augusta 2022 táto dosiahla čistý priemerný mesačný príjem vo výške 888,- EUR.
Zo správy zamestnávateľa otca maloletých detí firmy BELUŠ, s.r.o. Kolinovce súd zistil, že za obdobie od septembra 2021 do augusta 2022 tento dosiahol priemerný čistý mesačný zárobok vo výške 521,- EUR.
Súd teda konštatuje, že na strane oboch rodičov ako osôb povinných plniť si vyživovaciu povinnosť voči maloletým deťom došlo k zmene pomerov odôvodňujúcich možnosť plniť si vyživovaciu povinnosť vo vyššej výške.
Súd na druhej strane skúmal aj odôvodnené potreby maloletých detí ako oprávnených, pričom zistil, že aj na ich strane došlo k zmene pomerov, s tým, že od poslednej úpravy výšky výživného uplynulo viac ako 3,5 roka, pričom je všeobecne známou skutočnosťou, že za toto obdobie, a to najmä posledných mesiacoch došlo k podstatnému nárastu spotrebiteľských cien tovarov a služieb v priemere od roku 2018 cca o 30 %, a teda všetky výdavky vynakladané na maloleté deti, ako sú napríklad výdavky na

stravu, oblečenie, obuv, drogériu, kozmetiku, lieky atď., oproti času pôvodného rozhodovania súdu o výške výživného, aj bez ďalšieho vzrástli.
Pokiaľ ide o konkrétne výdavky na maloletého L. uvedené jeho matkou, súd tieto považoval za opodstatnené a v zásade nevyhnutné výdavky, v dôsledku čoho ustálil súd tieto výdavky v priemere mesačne na sumu 420,- EUR, a to konkrétne ubytovanie a stravovanie v školskom internáte cca 115,- EUR, strava doma + drogéria 100,- EUR, oblečenie, obuv 60,- EUR (túto položku súd krátil oproti tvrdeným výdavkom matky zo sumy 200,- EUR, čo by súd nemohol považovať za výdavok v štandardnej výške, i keď súd prihliadol na aktuálny vek maloletého, keď súdu je zrejmé, že v tomto období sú vo vzťahu k maloletému dieťaťu tieto výdavky na dané položky zvýšené), výdavky súvisiace s plnením povinnej školskej dochádzky (doplatky za učebnice, pracovné zošity, školské pomôcky, exkurzie, výlety, poplatok do triedneho fondu, sporenie na stužkovú, ZRPŠ, plavecký, lyžiarsky výcvik, zakúpenie IPADu, výdavky na internetové pripojenie atď.) 35,- EUR, dochádzanie do školy - ISIC karta 30,- EUR, výdavky na zdravotnú starostlivosť (doplatky za lieky pri bežných chorobách, dioptrické okuliare, kontrola u očného lekára, zubára a pod.) 20,- EUR, vreckové 40,- EUR (návšteva kultúrnych, športových podujatí, napríklad kino, koncert, vstup na kúpalisko, plaváreň atď.), nákup športových potrieb (napríklad bicykel, korčule atď.) 20,- EUR.
Pokiaľ ide o konkrétne výdavky na maloletú Y. uvedené jej matkou, súd tieto považoval za opodstatnené a v zásade nevyhnutné výdavky, v dôsledku čoho ustálil súd tieto výdavky v priemere mesačne na sumu 340,- EUR, a to konkrétne strava doma + drogéria 170,- EUR, oblečenie, obuv 60,- EUR (túto položku súd krátil oproti tvrdeným výdavkom matky zo sumy 80,- EUR, čo by súd nemohol považovať za výdavok v štandardnej výške, i keď súd prihliadol na aktuálny vek maloletej, keď súdu je zrejmé, že v tomto období sú vo vzťahu k maloletému dieťaťu tieto výdavky na dané položky zvýšené), výdavky súvisiace s plnením povinnej školskej dochádzky (doplatky za učebnice, pracovné zošity, školské pomôcky, exkurzie, výlety, poplatok do triedneho fondu, ZRPŠ, plavecký, lyžiarsky výcvik, výdavky na internetové pripojenie atď.) 20,- EUR, dochádzanie do školy - 20,- EUR, výdavky na zdravotnú starostlivosť (doplatky za lieky pri bežných chorobách, kontrola u zubára a pod.) 15,- EUR, vreckové 35,- EUR (návšteva kultúrnych, športových podujatí, napríklad kino, koncert, vstup na kúpalisko, plaváreň atď.), nákup kníh a športových potrieb (napríklad bicykel, korčule atď.) 20,- EUR.
Výdavky týkajúce sa maloletých detí súd vyhodnocoval v tých súvislostiach, že výživným pre maloleté dieťa sa v zmysle Zákona o rodine má zabezpečovať obstarávanie všetkých jeho životných potrieb, teda nielen hmotných potrieb typu strava, ošatenie, ale má zahŕňať aj výdavky na všestranný telesný a duševný vývoj dieťaťa, čiže náklady na vzdelanie, zmysluplné trávenie voľného času a v neposlednom rade sa prihliada aj na zdravotný stav dieťaťa.
Súd teda následne dospel k záveru, že zvýšenie výživného na maloleté deti požadované matkou maloletej je čiastočne dôvodné a súd toto výživné zvýšil u maloletého L. z pôvodnej sumy 100,- EUR mesačne na sumu 170,- EUR mesačne a u maloletej Y. z pôvodnej sumy 100,- EUR na sumu 130,- EUR mesačne. Súd totiž od sumy priemerných mesačných výdavkov týkajúcich sa maloletých detí, ktoré ustálil na danú sumu 420,- EUR, resp. na sumu 340,- EUR u maloletej Y., odpočítal sumu prídavkov na dieťa, v dôsledku čoho zostala suma 390,- EUR, resp. u maloletej Y. suma 310,- EUR, ktoré by z titulu výdavkov na maloleté deti mali uhrádzať ich rodičia. Pokiaľ teda súd zaviazal otca maloletých detí prispievať na ich výživu sumou 170,- EUR u maloletého L., resp. 130,- EUR u maloletej Y., čiže podieľať sa na ich nevyhnutných výdavkoch v rozsahu nižšom než polovica, súd jednoznačne zastáva názor, že je v schopnostiach a možnostiach otca maloletých detí prispievať na ich výživu týmito súdom určenými sumami.
Súd ešte uvádza, že pri určení výšky vyživovacej povinnosti otca k maloletým deťom prihliadol aj na pomer výšky príjmu oboch rodičov, s poukazom na čo súd v prevyšujúcej časti návrh matky maloletých detí zamietol, avšak zároveň súd nemohol opomenúť ani vyššie citované ustanovenie Zákona o rodine, v zmysle ktorého má pri určení výšky výživného prihliadnuť súd na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa resp. deti stará.
Súd teda podstatnú zmenu pomerov, ktorá odôvodňovala zvýšenie vyživovacej povinnosti otca voči maloletým deťom, videl jednak vo zvýšení výdavkov na maloleté deti, a to konkrétne u maloletého L. vo vzťahu k zmene typu školy, keďže od 01.09.2022 tento začal navštevovať strednú školu, s čím súvisia zvýšené výdavky za ubytovanie na internáte, dochádzanie do školy, ale aj ďalších výdavkov súvisiacich s týmto štúdiom ako nákup IPADu na grafické kreslenie atď., ktoré neboli vynakladané v čase pôvodného súdneho rozhodnutia vôbec resp. v takej výške, a tiež zvýšení výdavkov na maloletého v súvislosti s rastom životných nákladov za rozhodné obdobie cca o 30 %. U maloletej Y. tiež súd vyhodnotil, že došlo k zvýšeniu výdavkov na ňu v súvislosti s rastom životných nákladov za rozhodné obdobie cca o 30 %.

Zmena pomerov však podľa názoru súdu nastala taktiež na strane otca maloletých detí, keď došlo k zvýšeniu jeho príjmu oproti obdobiu, v ktorom rozhodoval súd pôvodne o výške výživného, a to zhruba o 120,- EUR mesačne a zároveň došlo k zníženiu jeho výdavkov o sumu 80,- EUR mesačne, a to konkrétne splátky úveru, ktorú mal mesačne vo výške 80,- EUR, s tým, že konečná splatnosť tohto úveru bola k 20.11.2020.
Na okraj súd ešte uvádza, že otec maloletých detí nijakým relevantným spôsobom nezdôvodnil, prečo nie je možné u neho získať lepšie platenú prácu, aspoň na úrovni príjmu matky maloletých detí, prípadne aj mimo miesta jeho trvalého bydliska, keďže súdu z jeho rozhodovacej činnosti je známe, že napríklad v okolí mesta Zvolen sú ponúkané pracovné pozície operátora výroby, kde sa nevyžaduje žiadne špeciálne vzdelanie a ponúkaná mzda brutto sa pohybuje v rozmedzí 800-1.000,- EUR mesačne, plus ďalšie príplatky, napríklad firma Continental, PKM Hriňová, s.r.o., CMC spol. s r.o. Detva.
Pokiaľ ide o zameškané výživné, toto vzniklo za obdobie od 01.07.2022, keďže súd sa stotožnil s názorom matky maloletých detí, že zmena pomerov nastala najneskôr k tomuto dátumu, s poukazom na vyššie uvedené skutočnosti, do 31.10.2022, keďže v čase vyhlásenia rozsudku súdu bolo už výživné za mesiac október 2022 splatné, pričom zameškané výživné predstavuje rozdiel medzi zvýšeným výživným a doteraz plateným výživným zo strany otca maloletých detí, na základe čoho súd ustálil výšku zameškaného výživného u maloletého L. na sumu 280,- EUR (70,- EUR x 4 mesiace) a u maloletej Y. na sumu 120,- EUR (30,- EUR x 4 mesiace), pričom tieto dlžné sumy umožnil otcovi splácať v pravidelných splátkach spolu s bežným výživným po 10,- EUR mesačne na každé dieťa zvlášť, pod hrozbou straty výhody splátok, keď mal za to, že nie je nateraz v schopnostiach a možnostiach otca maloletých detí uhradiť celé zameškané výživné naraz, resp. vo vyšších splátkach.

7. Podľa § 52 C.m.p., žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.
Podľa § 58 C.m.p., o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.
O trovách konania súd rozhodol v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení Civilného mimosporového poriadku, keď žiadnemu z účastníkov konania nepriznal nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie do 15-tich dní odo dňa jeho doručenia, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, písomne v troch vyhotoveniach (§ 362 ods. 1 veta prvá C.s.p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 C.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.). Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a musí byť podpísané. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 ods. 3 C.s.p.).

V súlade s § 365 ods. 1 C.s.p. odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,
b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 63 C.m.p.),
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 C.m.p.).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 C.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov. Ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému alebo o návrat maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa § 370 a nasl. C.m.p..